
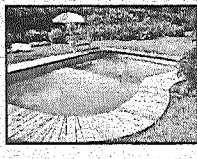

ISSN 1407-9321

Latvijas
autoceļi ir
novecojuši
un nekopti

► 5. lpp.

Vērtē
Galēnu un
Riebiņu
pagastu

► 6. lpp.

Latgaliešu
rotaļu,
mūzikas un
danču
festivāls

► 7. lpp.

Latvijas 5. čempionātā zāles pļaušanā ar izkapti uzvarēja Pelēču «Vilkači»

● Lepni un priecīgi par uzvaru Latvijas 5. čempionātā zāles pļaušanā ir Pelēču pagasta komandas «Vilkači» vīri – (no kreisās) Alberts Butlers, Juris Kovaļevskis, Dzintars Matisāns un Zigmunds Džeriņš. Tagad pirmās gaviļes jau noplakušas, nu ir atkal jāķeras pie izkaptīm, lai sagādātu sienu lopiņiem pašu mājās.

10. jūlijā Cēsu rajona Nītaures pagasta Domēru ezera krastā risinājās Latvijas 5. čempionāts zāles pļaušanā ar izkapti. Ar prieku varam «Novadnieka» lasītājus iepazīstināt ar tradicionālo sacensību uzvarētājiem – Pelēču pagasta komandu «Vilkači».

Startējot A klasē (izkaptis garums līdz 90 centimetriem), pieredzējušie Juris Kovaļevskis, Alberts Butlers un komandas jaunpieņacēji Dzintars Matisāns un Zigmunds

Džeriņš izcīnīja pirmo vietu. 8 x 14 metrus lielo pļavas gabalu komanda nopļāva visātrāk un viskvalitatīvāk, lai gan tiesneši atrada nenoņemtas kļūdiņas, par ko tika pieskaitīti daži soda punkti.

Arī Karaliskajā klasē «Vilkači» daudzām komandām bija cienīgi pretinieki un parādīja otro labāko rezultātu. Par Pelēču pagasta pļāvējiem mudīgāki izrādījās vienīgi kandavnieki, kuriem izkaptis esot vestas no Vācijas.

Pelēcieši šoreiz var lepoties arī ar lieliskiem rezultātiem individuālajā pļaušanā. Al-

● 2000. gadā Alberts Butlers bija pirmais, kas individuāli izmēģināja spēkus Latvijas 1. čempionātā. Viņa mudināti, nākamajā vasarā uz Liteni brauca arī pārējie komandas dalībnieki. Foto no J.Kovaļevska personīgā albuma.

berts Butlers A klasē kungiem ir labākais pļāvējs visā Latvijā, bet Karaliskajā klasē kungiem viņš izcīnīja trešo vietu. Kā spēcīgi un perspektīvi pļāvēji sevi pieteica arī jaunie komandas dalībnieki, īpaši Dzintars Matisāns, kurš gan A klasē, gan Karaliskajā klasē ierindojās 11.vietā.

— Tas ir mūsu pacietīga un četrus gadus ilga darba rezultāts, jo tieši četrus gadus esam gājuši uz šo uzvaru. Arī šopavas, tikko zāle pļāvās un tūrumos paaugās, sākām trenēties, — teic komandas kapteinis un Pelēču pagasta padomes priekšsēdētājs Juris Kovaļevskis. — Bez tam šoreiz paveicās arī ar pļaujamo gabalu, godīgā izlozē mums trāpījās samērā līdzens nogabals ar ne pārāk biezu zāli. Protams, mums ir arī izstrādāta sava stratēģija un taktika, kā izvietot komandas dalībniekus, lai uzvara tiktu rokās ar pēc iespējas mazāku spēku patēriņu, taču tas lai paliek mūsu noslēpums.

Pelēču pagasta zāles pļāvēju komanda bija viena no nedaudzajām, kas čempionātā pārstāvēja Latgali. Iegūstot labus rezultātus un visai aktīvi sevi pierādīja dāmas

un kungi no Tilžas, kuri sevi uzmundrināšanai līdzī bija paņēmuši pat etnogrāfisko ansambli «Vilkači» līdzjutējus sev līdzī neaicināja, teica, vajagot koncentrēties. Tiesa, pēc veiksmīgajiem finišiem, kāpjot uz goda pjedestāla un saņemot vērtīgas balvas, gan būtu noderējušas ovācijas un aplausi. Tomēr gluži bešā «Vilkači» nepalika, piemēram, Alberts Butlers vienīgais no pļāvējiem izpelnījies čempionāta organizatoru, «Latvijas Avīzes», sabiedrisko attiecību speciālistes Lindas Rumkas buču, kas fiksēta arī fotoobjektīvā.

Spīts un azarts bija galvenie dzeņūļi, kas Pelēču pagasta komandai lika neatkāpties un pēc iepriekšējos gados iegūtajām otrajām, trešajām un piektajām vietām tiekties pēc uzvarētāju lauriem. — Mums bija jāpierāda, ka Latgalē ir labākie pļāvēji un latgaliešus nav nemaz tik vienkārši pie malas dabūt, — uzvaru komentē Juris Kovaļevskis. — Tagad gadu būsīm čempioni un tādi arī paliksim. Toties nākamgad būs jāpacenšas vēl vairāk, jo uzvaru nosargāt vienmēr ir grūtāk.

L.Kirillova

Pazīstamā ainavista pirmā izstāde Latgalē – Preiļos

Līdz jūlija beigām Preiļu kultūras nama otrā stāva zālē būs skatāma Preiļu novada kultūras centra rīkotā pazīstamā mākslinieka Harija Veldres darbu izstāde «Latvijas ainavas». Šī ainavista izstāde ir Latgalē pirmā, kad skatītāju vērtējumam nodotas 1999. gadā mirušā mākslinieka 17 gleznas. Līdz šim viņa gleznas izstādītas tikai Rīgā un citos Latvijas reģionos, bet Latgales skatītāji ar tām vēl nav iepazinušies.

Harijs Veldre 1949. gadā beidzis Latvijas Mākslas akadēmijas Ģederta Eliasa vadīto figurālās glezniecības meistardarbnīcu, paralēli studijām no 1947. gada piedalījies vairāk nekā 200 izstādēs. Savu aicinājumu meistars atradis Latvijas ainavās, daudz gleznojis Siguldu, Piebalgu, Kurzemes zvejniekiem, arī Latgales sētas un pakalnus, kur pratis rast vispārīgāku, kas raksturīgs mūsu novadam. H.Veldres gleznas atrodas ne tikai muzejos, bet arī daudzās privātkolekcijās Japānā, Šveicē, Anglijā un citur.

Par ISPA projekta realizāciju

Sakarā ar to, ka notiek saskaņošanas darbi tehniskā projekta «Ūdensapgādes pakalpojumu attīstība Austrumlatvijas upju baseinos» izstrādei, kas paredz arī Preiļu pilsētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas rekonstrukciju, novada domes deputāti nolēma apstiprināt vienošanos par sadarbību, izvietojot pazemes komunikācijas valsts autoceļu zemes nodalījuma kļūdas, un līgumu starp Preiļu novada domi un Latvijas Autoceļu direkciju. Līgumā paredzētas abu pušu saistības, veicot darbus.

Kultūras nama parketa grīdu remonts septembrī

Preiļu novada deputātiem kārtējo reizi nācies atgriezties pie jautājuma par Preiļu kultūras nama parketa grīdas defektiem izskatīšanas. Šoreiz noteikts, ka Jelgavas firmai SIA «LATA» defekti labā kvalitātē jāizlabo laikā no šī gada 2. līdz 28. septembrim. Domes sēdes lēmuma izraksts tiks nosūtīts SIA «LATA».

Atbalsta pareizticīgos

No Preiļu novada domes budžeta 511 lati piešķirti Aizkalnes pareizticīgo baznīcas remontam. Ar lūgumu palīdzēt pašvaldībā bija griezies Aizkalnes pareizticīgo baznīcas priesteris Vladimirs Osipovs. Ticīgajiem draudzes locekļiem nepietiek līdzekļu, lai veiktu remontu, kas nekavējoties vajadzīgs dievnama turpmākai saglabāšanai.

Kopā ar zviedriem cer īstenot projektu vides aizsardzības jomā

Preiļu rajona pašvaldībām ir iespēja kopā ar Zviedrijas Vides ministriju, vairākām pašvaldībām un uzņēmumiem īstenot projektu par attīrīšanas ietaišu izveidošanu atbilstoši Eiropas Savienības prasībām, «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore. Pašlaik Aglonas pagastā uzturas projekta koordinatore Birgita Sandkvista, kas pārstāv Zviedrijas pašvaldības un uzņēmumus, kuri strādā vides aizsardzības jomā. Tieši Aglonas pagasta padome izrādījusi interesi par iespēju piesaistīt Eiropas Savienības strukturālo fondu finansējumu vides projektu īstenošanā, jo pagastā ir aktuāla notekūdeņu attīrīšanas problēma.

Paredzēts, ka pēc situācijas izpētes zviedru speciāliste augustā tiksies arī ar citu rajona pagastu vadītājiem, lai runātu par to, cik varētu izmaksāt šāda projekta realizēšana un cik liela ir pārējo pašvaldību interese. Septembrī, kad projekts būs ieguvis reālas aprises, Preiļu rajonā ieradīsies 11 cilvēku delegācija no Zviedrijas, lai vērtētu situāciju uz vietas. Zviedru kolēģu padoms var lieti noderēt, jo apstākļi netālajā kaimiņvalstī daudzējādā ziņā ir līdzīgi situācijai Latvijā.

Aktuālākais
nākamajā numurā:

● Nav skaidrības valsts politikā sabiedriskā transporta turpmākai attīstībai.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Adopciju gaida 1055 bērni visā Latvijā

Šā gada 1. jūlijā Bērnu un ģimenes lietu ministrijas datu bāzē bija ziņas par 1055 adoptējamiem bērniem. Visvairāk jeb 645 adoptējamie bērni ir vecumā no desmit līdz 18 gadiem. Tomēr iespēja, ka tik lielus bērnus kāds adoptēs, ir maza, aģentūrai LETA atzina Bērnu un ģimenes lietu ministrijas Adopcijas nodaļas vecākā referente Ineta Pikše, norādot, ka šiem bērniem diemžēl būs jāpaliek bērnunamos vai arī atliek cerēt uz audžuģimeni. 131 bērns ir vecumā no sešiem līdz desmit gadiem, bet 125 — vecumā no trīs līdz sešiem gadiem. Pa 55 bērniem ir vecuma grupā no gada līdz diviem gadiem un vecumā no diviem līdz trīs gadiem. Savukārt 44 bērni, kas gaida adopciju, ir vecumā līdz gadam.

Datu bāzē ir ziņas par pieciem adoptētājiem no Latvijas, kuri vēlētos adoptēt bērnu, bet nav vēl viņu izvēlējušies. Kopumā adopcijas procesu uzsākuši 31 persona no Latvijas. Datu bāzē ir ziņas par 206 bērniem, kurus var adoptēt uz ārvalstīm, tai skaitā ir arī smagi slimi bērni. Vēlmi adoptēt bērnus izrādījuši 250 ārvalstu adoptētāji. Kā norādīja Pikše, ārvalstu adoptētāju ir vairāk nekā bērnu, ko piedāvāt.

Dāsnākos ziedojumus pusgada laikā saņēmis JL un LSDSP

Pusgada laikā no partijām vislielākos ziedojumus saņēmusi partija «Jaunais laiks», kurai sešu mēnešu laikā saziēdoti gandrīz 110 000 latu, savukārt otra dāsnāk apdāvinātā partija ir Rīgas domē pie varas esošā Latvijas Sociāldemokrātiskā strādnieku partija (LSDSP), kurai saziēdoti 98 000 latu, trešā ziedojumu ziņā naudīgākā partija ir koalīcijā esošā Tautas partija, kas saņēmusi ziedojumus gandrīz 41 000 latu apjomā, liecina Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja mājas lapā publicētā informācija. Nēpalikus 38 000 latu ziedojumus saņēmusi Zaļo un zemnieku savienība, savukārt vēl papildus savienībā ietilpstošās partijas naudu saņēmušas atsevišķi — Latvijas zaļā partija — 965 latus, savukārt Centriskā partija Latvijas Zemnieku savienība (LZS) — 19 500 latu. Eiroparlamenta vēlēšanu uzvarētāja, opozīcijā esošā apvienība «Tēvzemei un Brīvībai»/LNNK pusgada laikā saņēmusi ziedojumus nepilnu 35 000 latu apjomā.

Visizplatītākā ilglietošanas prece Latvijas mājsaimniecībās ir televizors

Visizplatītākā ilglietošanas prece Latvijas mājsaimniecībās ir televizors, liecina Centrālās statistikas pārvaldes apkopotie Mājsaimniecību budžetu pētījuma dati par ilglietošanas priekšmetiem mājsaimniecībās 2003. gadā. Pērn ir pieaugusi mājsaimniecību nodrošinātība ar tādiem elektroniskās saziņas līdzekļiem kā mobilajiem telefoniem un datoriem. Ja 2002. gadā vidēji uz 100 mājsaimniecībām bija 13 datori, tad 2003. gadā — 19, mobilo telefonu skaits attiecīgi pieaudzis no 58 līdz 85. Interneta pieslēgums ir 5,3% mājsaimniecību (Rīgā — 12%), bet kabeļtelevīzijas pieslēgums — 46% (Rīgā — 74%). Daudzām mājsaimniecībām pieder vairāk nekā viens televizors. Vislielākais televizoru skaits vidēji uz 100 mājsaimniecībām ir Rīgā (130), bet mazākais — Latgales reģiona mājsaimniecībās (106). Salīdzinot televizoru skaitu dažādās sociālekonomisko grupu mājsaimniecībās, jāsecina, ka uzņēmēju un pašnodarbināto mājsaimniecībās ir 148 televizori (vidēji uz 100 mājsaimniecībām), algotu darbu strādājošo mājsaimniecībās — 125, bet pensionāru mājsaimniecībās — 101. Tātad televīzija ir kļuvusi par neatņemamu mūsu dzīves sastāvdaļu, secināts pētījumā.

Vidēji uz 100 mājsaimniecībām Latvijā 2003. gadā bija 37 vieglās automašīnas.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli neniekmē atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

Interneta mājas lapu stratēģiskie mērķi

Interneta mājas lapu online versijām ir dažādi mērķi, tādēļ pirms pasūtīt izgatavotajam mājas lapas dizainu un funkcionālās programmēšanas daļas izveidošanu, ir jānosaka paša uzņēmuma stratēģiskā virzība, nākotnes darbības vīzijas, potenciālos klientus un sadarbības partnerus. Tas viss ir nepieciešams, lai ar mazākiem resursiem pēc gada vai diviem varētu pilnveidot esošās mājas lapas funkcionalitāti.

Mājas lapām ir dažādas izejošas informācijas virzieni atkarībā no lietotāju vēlmēm, maksātspējas, attieksmes pret virtuālajiem produktiem. Tā — ir mājas lapas vizītkartes, kas sastāv no 3-10 lapām, kur galvenokārt ir aprakstīti pakalpojumi, cenas un kontaktinformācija. Tādas mājas lapas tirgus cenas svārstās no Ls 50-100. Vidēja līmeņa mājas lapās ir iestrādātas dažādas interaktīvas opcijas, piemēram, pasūtījumu pieteikuma formas, balsojumi, ziņu apmaiņas forumi u.c. Cenas šādās kategorijas mājas lapām ir no 100 līdz 500 latiem un apskatāmā informācija ievietojas 10-40 lapās. Nākamās Interneta mājas lapas pēc

kategorijas var iedalīt interneta veikalos un portālos, kas ir integrēti ar dažādām datu bāzēm, norēķinu iestādēm, spēļu serveriem. Cenas šādām mājas lapām var svārstīties no 500 līdz pat 3000 Ls.

Austrumeiropā kļūdas pieļauj daudzu lielu starptautisku kompāniju meitas uzņēmumi, kas savu lokalizēto lapu veido, vienkārši pārtulkojot mātes uzņēmuma lapu, kas, piemēram, atrodas Japānā. Vietējā tirgū ir citas prioritātes. Kā piemēru var minēt MAZDA korporāciju, ko Latvijā pārstāv viens no dileriem — Aura Auto. Šis dileris ir veiksmīgi apbējis no korporācijas korporatīvajiem mērķiem un Latvijas tirgū pozicionē un reklamē auto — pārdošanas līderi MAZDA 6.

Interneta mājas lapa var būt domāta plašai auditorijai, piemēram, zīmola veidošanai, tā var būt domāta arī tikai konkrētam sadarbības partnerim vai klientam, investoriem utt. Protams, ka katrā no šiem gadījumiem pieceļa būs jārod citāda, tādēļ bez konsultācijām pirms darbu uzsākšanas šodien nekur vairs netikt. Sākumposmā svarīgi ir izanalizēt, cik mul-

tinacionāla būs jūsu mājas lapas auditorija, lai izstrādātu mājas lapas versijas vairākās valodās.

Interneta mājas lapas izstrāde neaprobežojas ar tehnisko un dizaina risinājumu — tie ir tikai noslēdzošie posmi, pirms kuriem jāiziet garš konsultatīvais process. Ideālā gadījumā klients pats zina, kas viņam ir nepieciešams un ko viņš vēlas saņemt ar mājas lapas palīdzību. Citos gadījumos ir jāiziet garš saskaņošanas ceļš, pirms tiek panākts kompromiss starp izstrādātāja un pasūtītāja viedokli un gaumēm.

Būtiski ir atrunāt klienta un lapas izstrādātāja sadarbību līgumā par mājas lapas izveidošanu. Manuprāt ir jāparedz dažādi sagatavoto materiālu saskaņošanas posmi, kas ļaus izvairīties no abpusējiem pārpratumiem. Dažreiz klients pats iesniedz mājas lapas struktūru, taču lielā daļā gadījumu ir jāstrukturizē informācija, kas tiks atspoguļota klienta mājas lapā.

Tehnoloģijas attīstās un strauji iet uz priekšu, vēl nesena pagātnē veidotās mājas lapas tagad šķiet vecmodīgas un nepiedāvā interaktīvas opcijas, lai nodrošinātu

klientu vai apmeklētāju vēlmēm. Šādos gadījumos pastāv iespējas pārveidot veco mājas lapu «jaunās skaņās», t.i. jaunā neredzamā kodolā.

Aizvien sarežģītāka kļūst interneta lietotājam neredzamā risinājuma daļa. Risinājumi kļūst aizvien inteliģentāki un lietotājiem draudzīgāki. Šobrīd tirgū ir maz mājas lapu, kas ir statistiskas. Lielākā daļa jauno pasūtījumu ietver risinājumu, kuru klients var viegli, izmantojot satura vadības sistēmas, paša spēkiem atjaunot mājas lapu.

Svarīgi ir uzskaitīt Interneta mājas lapas apmeklētājus, kas dos iespēju apzināt, kas auditorijai interesē visvairāk, un kur potenciālie klienti ir teresi zaudē. Analizējot informāciju, var, piemēram, mērīt reklāmas pārdošanas un banneru izvietojuma efektivitāti.

Ja jums ir ambiciozi mērķi paplašināt tirgus daļu un mērķauditoriju, vārbūt ir vērts padomāt par savu mājas lapu.

Nākamajā reizē par Interneta mājas lapu izvietojumu serveros un to izmaksām.

Mg. Soc. A.Elsts
aris.elsts@novadnieks.lv

«Prezidenta klubiņš» Preiļos

9. jūlijā Preiļos viesojās akciju sabiedrības «Hipotēku un zemes banka» prezidents Inesis Feiferis, viņa padomnieks Ilmārs Randers, prezidenta palīdzēja Aiga Kotlerova un 28 bankas nodaļu vadītāji no visas Latvijas.

Hipotēku bankā darbojas «Prezidenta klubiņš», kura ietvaros jau sesto gadu ik pēc diviem mēnešiem tiek pasūtīti prezidents ar nodaļu vadītājiem kādā no Latvijas pilsētām. Šoreiz kolēģus uzņēma Preiļu nodaļas vadītāja Evģēnija Leonoviča un, viņas rosināti, tie apmeklēja Preiļu kultūras centru, «Novadnieks» redakciju un Aglonas baziliku. SIA «Novadnieks. Redakcija» bankas darbiniekus interesēja mazā uzņēmuma attīstības iespējas, izdevējdarbības tendences gan Latvijā, gan uz vietas Latgales reģionā.

Šobrīd Hipotēku bankai ir 29 nodaļas rajonu centros, sešas norēķinu grupas un viens kredītbūrojs, kas nodrošina klientu apkalpošanu visā Latvijas teritorijā. Banka pastāvīgi veic savu nodaļu

● A/s «Hipotēku un zemes banka» prezidents Inesis Feiferis un nodaļu vadītāji pēc lītišķās tikšanās laikraksta «Novadnieks» redakcijā.

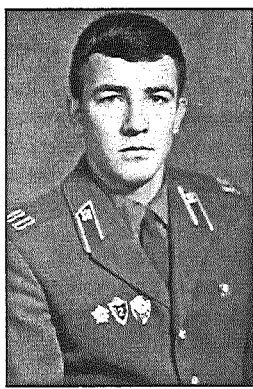
modernizāciju un labiekārtošanu. Apmeklējot Hipotēku bankas Preiļu nodaļu, viesi atzina, ka šeit veiksmīgi ir veikts remonts, izveidota ērta zāle klientu apkalpošanai, pieejama Hiponetbanka, lai veiktu darījumus ar interneta palīdzību.

Klubiņa lītišķā tikšanās notika Aglonas bazilikas telpās. Prezidents un nodaļu vadītāji apsprieda jautājumus, kas saistīti ar bankas tālāko darbību un attīstību jau Eiropas Savienībā, par ES strukturālo fondu finansējuma piesaisti, kredīšanas vei-

diem, valsts programmām mazo un vidējo uzņēmumu atbalstam, par Latvijas iestāšanos Eiropas Ekonomiskajā un monetārajā savienībā un ar to saistītajiem gan pozitīvajiem, gan riska faktoriem.

T.Elste

OTRDIENAS INTERVIJA

Pēc dabas esmu materiālists, sevi raksturoja Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētājs JĀNIS ZEPS. Man lielu bagātību nav, bet patīk apzināties, ka kaut kas tomēr pieder. Drošības sajūtu rada mans mežs, zeme. Tāds tas latviešu cilvēks ir. No seniem mantoti gēni, ka viss, kas saistīts ar dzīvi pilsētā, vienā jaukā dienā var zust, bet zeme nepiemānīs. Jānis tic, ka cilvēkam dzīvību devis Dievs, bet mūžu – Daba. Tāpēc viņš vienmēr dzīvojis saskaņā ar Dieva un Dabas likumiem. Nekad neesmu pacēlis roku pret dzīvo radību, neesmu nosījis nevienu čusku, teica Jānis. Kāpēc viņa jānosīti? Jānis ir arī četru bērnu tēvs. Kopš pirmās Zemessardzes dibināšanas dienas darbojas zemessargu rindās.

● Jānis Zeps braša karavīra tēlā 1974. gadā Tatārijā. Foto no J.Zepa personīgā arhīva.

Dievs dod dzīvību, mūžu dod Daba

— Pagastvečus pazīst plaša sabiedrības daļa, un kāds pēc Eiroparlamenta vēlēšanām izteicās, ka uzvaru tajās guvusi Rudzātu pagasta priekšsēža atbalstītā partija. Cik taisnības šajā apgalvojumā?

— Jā, es neslēpju savas simpātijas šai partijai par tās nacionālistisko virzienu. Istenībā esmu «zaļi» domājošs, un manas simpātijas pieder arī šai partijai, bet diemžēl tās politiskās aktivitātes ir tādas, ka esam spiesti atbalstīt nacionālās idejas.

Mēs esam palikuši tikai pusotrs miljons latviešu. Tāpēc aizstāvu nacionālās idejas. Dažiem tas patīk, dažiem – nē. Bet tāds nu esmu. Mani senči ir lējuši asinis par Latvijas brīvību, un es eju viņu pēdās.

Aizstāvu arī «zaļās» idejas. Kad esmu, kādos apmēros ir piesārņojuma, kā cilvēki izturas pret vidi, trūkst vārdu. Bieži esmu redzējis, ka pilsētnieki, braukdami uz mežu ogot, līdz atved un izmet maisiņus ar atkritumiem.

— Vārbūt viņiem ir problēmas atbrīvoties no atkritumiem?

— Viņiem ir, kur tos likt, bet slinkums aiziet līdz miskastei. Laucinieki savukārt savus atkritumus izmet aiz stūra. Mēs savā pagastā daudz cīnāmies pret vides piesārņošanu. Vairumā nopirkti konteineri. Pagasta iedzīvotāji var slēgt līgumus par to izmantošanu. Konteinerus uzstādām viņu dzīvesvietās, regulāri organizējam to centralizētu izvešanu. Par šo pakalpojumu konteineru lietotājam jāmaksā neievērojama summa. Noslēgti vismaz 60 šādi līgumi. Iedzīvotāju lūguma norīkojam automašīnu un strādniekus atbrīvot, lai atbrīvotos no atkritumu kaudzes aiz pakša.

— Acīmredzot, jums ir ļoti cieša saistība ar dabu, ar sakoptu vidi.

— Jā. Dzīvoju savas dzimtas mājās. Kādreiz tās gan atradās Turku pagastā, bet tagad Rudzātu pagasta teritorijā. Saviem vecākiem bijām trīs bērni, es un divas jaunākās māsas. Atzišos, ka man tuvojas apaļa jubileja, taču mēdz teikt, ka cilvēks ir tik vecs, cik vecs viņš jūtas. Es jūtos jauns.

— Kā jums tas izdodas?

— Droši vien palīdz māte daba. Tuvumā prieku sils. Divi trīs skrējiena kilometri ritos pa silu lieliski nomierina.

— Vai visu mūžu esat nodzīvojis vecāku mājās?

— Pēc dienesta armijā strādāju Jēkabpils autokombinātā Līvānu filiālē par autovadītāju. Līvānos, var teikt, pagāja visa mana jaunība. Apprecējos ar laucinieci, Saunas pagasta meiteni. Pilsētā uzauga mani bērni. Vispirms es, bet vēlāk arī sieva Janīna pilsētā zaudēja darbu. 1990. gadā pārcēlos pie mātes uz Mārsliem, sāku lauku māju apsaimniekošanu. Sajutu sevī senču instinktus, kas aicināja uz šādu dzīvesveidu. Bērni palika pilsētā. Mācijās dzīvot pastāvīgi, gāja skolā. Tagad visi četri ir

● Manas saknes šeit, Rudzātu zemē, ir ļoti dziļi, teica Jānis Zeps. No šejienes es nekur prom neiešu. Zeme rada stabilitātes sajūtu.

Jāņa vaļasprieki ir daudzi – ceļošana pa Latvijas skaistākajām un vēsturiskajām vietām, bites, dabas baudīšana, arī literatūra. Foto: M.Rukosujs

pieauguši, daļēji atraduši arī savu vietu dzīvē. Evija ieguva specialitāti tūrisma nozarē. Auklīšu programmas ietvaros nokļuva Amerikā, Mičiganas štatā. Jau trešo gadu dzīvo Detroitā, mācās angļu valodu un gatavojas tālākām studijām. Iekārtojies darbā latviešu draudzē. Ingus neklātienē studē vides zinības un strādā Rīgā. Arī Mareks strādā. Bet Vija Daugavpils Universitātē apgūst sākumskolas skolotājas specialitāti. Es pats arī tagad esmu noskaņojies iegūt augstāko izglītību, uz ko vienmēr aicināju un mudināju savus bērnus.

— Autovadītāja darbā Latvijā, droši vien, izmalāt krustu šķērsu?

— Tehnika mani saistīja kopš bērnības. Tāpēc pēc vidusskolas mācījos šoferu kursus. Man vienmēr piemītis ceļošanas prieks, un šofera darbs šo iespēju deva. Braucu tālajos reisos. Līvānos saražoto stikla produkciju un ķieģeļus vedu uz Krieviju un citām padomju republikām. Strādājot par šoferi, vairākas sezonas piedalījos ražas novākšanā «celinā» — neskartajās zemēs. Pāravadāju graudus.

Darbā saņēmu paaugstinājumu, un manā pakļautībā autokombinātā bija vairāki darbinieki. Iemācījies tikt galā ar kolektīvajām attiecībām.

— Ar ko nodarbojāties pēc atgriešanās dzimtajās mājās?

— No sākuma līdz pat šai dienai – ar lauksaimniecību. Galvenokārt audzēju un realizēju jaunos lopus. Bet sāku ar bitēm. Šo aizraušanos esmu saņēmis mantojumā no senčiem. Ar to kādreiz varēja labi nopelnīt. Bijā laiki, kad pa divām sezonām varēja sakrāt naudu žiguļa pirkšanai. Sevišķi labs noiets bija ziedputekšņiem. Tagad drava samazināta līdz desmit saimēm. Starp citu, man patika tirgoties pašam. Savā laikā es-

mu tirgū pārdevis pienu, krējumu. Ja dzīvē neko nedarīsi, nekas no gaisa nekritis. Esmu guvis pieredzi arī automašīnu pirkšanā un vešanā uz Latviju. Droši vien, ka toreiz skaitījos spekulants un darbojos uz likumības un nelikumības robežas. Bet tādi bija laiki. Toties perfekti orientējos mašīnās un mani nepiemānīs ne ar mašīnas vecumu, ne ar aizspaktelētiem caurumiem.

Pirmie saimniekošanas gadi bija cerīgi un daudzsoļi. Varēja iegādāties tehniku, uzsākt būvniecību. Produkcijas realizācija neradīja problēmas. Graudus tieši no kombaina, ne žāvētus, ne tīrītus, vedām pārdošanai. Naudas bija daudz, toties nebija, ko pirkt. Atceros, nopirku sešus saliekamos velosipēdus, katram ģimenes loceklim, lai visi kopā varētu kaut kur aizceļot.

— Kā jūs kļūvāt par Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētāju?

— Šogad novembrī šajā amatā apritēs četri gadi. Padomi neapmierināja iepriekšējā priekšsēdētāja darbs. Notika pārvēlēšanas. Deputāti izvēlējās manu kandidatūru. Negribu teikt, ka rāvos uz šo amatu, bet arī neatteicos, kad man to uzticēja.

Pirmais, ko vēlējos pārmainīt pēc stāšanās šajā amatā, bija cita modeļa ieviešana attiecībā ar cilvēkiem. Mans princips ir nevienam neko neuzspiest, tāpēc esmu saņēmis arī pārmetumus par pārāk plašu demokrātiju. Es piemēroju tādu taktiku kā attiecībā uz bitēm. Ja visi apstākļi ir sagādāti, viss sakārtots, bites darbojas saskaņoti un bez iejaukšanās no malas. Atliek nedaudz pieauglēt. Arī cilvēkiem jāatļauj strādāt pašiem. Neciešu sodīšanu. Pareizāk ir, ja cilvēkam, kurš izdarījis pārkāpumu un to pieļauj atkārtoti, liec saprast savu vainu. Tas iedarbojas efektīvāk – vains apzi-

● Zepu ģimenei vienkopus jau gadus trīs, kopš Evija atrodas Amerikā, nav izdevies satikties. Arī agrāko gadu fotogrāfijās visi seši vienuviet nav redzami. Dzīvē šāda fotogrāfija nav tapusi, šeit redzamais attēls kombinēts no divām fotogrāfijām. Zepu ģimenes atvases Ingus (no kreisās), Vija, Mareks, Evija un viņu māte Janīna.

ņas radišana, nekā kliegšana un sodīšana.

— Kas jūsu vadības laikā mainījies pagasta dzīvē?

— Iespēju robežās mēģinām sakārtot ceļus. Uzskatu, ka līdz īpašumiem ir jābūt labiem sakārtotiem ceļiem, tad īpašnieks to varēs apsaimniekot, pat ja nedzīvos uz vietas. Diemžēl pašvaldību ceļiem trūkst līdzekļu, un pat Eiropas Savienības līdzekļu apsaimniekošanā nauda šiem mērķiem nav paredzēta. Latvija vienmēr ir bijusi viensētu valsts, un valstij vajadzētu atbalstīt to dabā, to vienreizējo, kas pie mums saglabājies. Jau tāpat ļoti daudzās vietās vairs redzam tikai nojaukto viensētu pamatus. Vidusskolas absolventiem izlaidumā lieku pieredzi, ja viņi nevēlas paši atgriezties uz šejieni, tad vismaz, lai materiāli vai ar darba spēku palīdz saviem radiem un vecākiem, kas šeit palikuši dzīvot. Neteiktu, ka situācija būtu bezcerīga, bet, ja nekas valdības attieksmē nemainīsies, ar viensētniekiem būs cauri. Pagastā paliks kādi desmit lielie zemnieki. Tagad it kā var cerēt uz līdzekļiem ar projektiem. Bet kas ir projekts? Manā uztverē – agrākā blatu sistēma. Ja tev kaut kur augšā nebūs kāda, kas lobē, uz tavu projektu neviens pat neskatīsies. To varu teikt no savas pieredzes.

Šajos gados naudu 20 000 latu apmērā esam ieguldījuši Rudzātu vidusskolas remontā. Darbi skolā jāturpina. Gribam nopirkt autobusu skolēnu pārvadāšanai. Uz jaunām, izremontētām telpām pārcelta bibliotēka. Šogad izdevīgi no kooperatīvās biedrības nopirkām kādreizējo veikala ēku, ko izmantojam kultūras nama vajadzībām. Tajā paredzēts plašāks remonts, lai ēka iegūtu modernāku izskatu. Izrādām pretim-

nākšanu vietējiem uzņēmējiem, piemēram, privāttiptiekai gan īres, gan arī apkures ierīkošanas jautājumos. Tā atvieglo medikamentu iegādi mūsu iedzīvotājiem. Darbu uzsākusi frizētava. Šīs iestādes ar uz vietas sniegtajiem pakalpojumiem kalpo mūsu cilvēkiem. Pagastā joprojām pastāv bērnu dārzs, kas ievērojami atvieglo ikdienā strādājošajiem vecākiem. Par bērniem un skolēniem rūpējamies, izrādot viņiem pretimnākšanu ēdināšanas un citos jautājumos. Darbojas četri veikali, vietējos pasūtījumus veic kokapstrādes uzņēmums. Esam pasūtījuši vietu norādes, kas drīzumā tiks uzstādītas.

Darbavietas un arī nodokļus pagastam dod speciālā internātskola, taču esam uztraukušies par tādu parādību kā skolas absolventu apmešanos uz dzīvi pie vietējiem, gados vecajiem iedzīvotājiem. Patlaban viņi palīdz darbos, ir paēduši, pieskatīti, bet, laikam ritot, kad māju saimnieki beigs šīs zemes gaitas, šie jaunie cilvēki, kas nav spējīgi patstāvīgi dzīvot, radīs pašvaldībai problēmas.

Pagasta attīstība nākotnē saistāma ar tūrisma labvēlīgas vides radišanu. Paredzēta tūrisma nozāres attīstība saistībā ar Pelečāres liegumu, atbalstīs arī kāda Rīgas uzņēmēja iecerī pagastā izveidot savvaļas zirgu rezervātu tūristu piesaistīšanai.

— Kāds ir jūsu viedoklis par novadu veidošanu un pašvaldību apvienošanu?

— Es noteikti nebūšu tas padomes priekšsēdētājs, kura darba laikā no kartes tiks izsvītrots Rudzātu pagasts, kas pastāvējis kopš seniem laikiem. Ja tomēr līdz tam nonāks, es nolikšu priekšsēdētāja mandātu.

L.Rancāne

AKTUĀLI

Latvijas autoceļi ir novecojuši un nekopti

Latvijas autoceļi izskatās novecojuši un nekopti, ko apliecinās jebkurš autobraucējs, salīdzinot ar vecajām Eiropas Savienības (ES) valstīm, bet tikai nedaudz sliktāki, salīdzinot ar citām Baltijas valstīm.

Ceļa nozīmīgākā daļa

Valsts autoceļu tīkla nozīmīgākā daļa ir ceļi ar asfalta segumu — 8066 km. Pēdējos trīs gados atjaunoto asfalta segumu kilometru apjomu ietekmē pieaugusi seguma bojājuma pakāpe. Šobrīd faktiski netiek atjaunoti asfaltētie segumi, bet tiek veikta rekonstrukcija. 1 km izmaksas ir vismaz divas reizes lielākas par seguma atjaunošanas izmaksām.

Divas trešdaļas galvenajiem autoceļiem

Laikā no 1992. gada līdz 2003. gada sezonas beigām atjaunoti ap 2270 km asfaltēto segumu un no tiem aptuveni divas trešdaļas uz valsts galvenajiem autoceļiem. Kaut gan jau patlaban citos ceļa posmos ir jāsāk plānot kārtējā seguma atjaunošana. Uz valsts galvenajiem autoceļiem asfaltēto segumu stāvoklis ir salīdzinoši labāks nekā uz valsts 1. un 2. šķiras autoceļiem. Tomēr valstī kopumā melno segumu stāvoklis turpina pasliktināties, noveco, bet finansējuma atjaunošanas programmām nav.

Samazinās labie ceļu segumi

Samazinās ceļu garums ar teicamu un labā stāvokli esošu segumu, un vienlaikus pieaug to ceļu garums, kuru stāvoklis pasliktinās un ir kļuvis kritisks. Valstī arvien vairāk jārisina braukšanas iespēju nodrošinājums kopumā. Būtu jādomā, lai uzlabotu drošu satiksmi: brauktuves marķēšana, informācijas zīmju atjaunošana, sānu redzamības nodrošināšana.

Pieaugs sabrukušo ceļu posmu kopgarums

2004. gadā autoceļu remontdarbu sezonas sākumā vairāk nekā puse valsts autoceļu asfaltēto segumu atrodas kritiskajā atjaunošanas stadijā, bet plānotās atjaunošanas programmas nespēs apturēt to novecošanu, līdz ar to, arī braukšanas kvalitātes pasliktināšanos. Būtiski nepalielinot ikgadējos asfaltēto segumu atjaunošanas apjomus virs normatīvās programmas (virs 1110 km gadā),

to stāvoklis turpinās pasliktināties. Kļūs aizvien vairāk ceļu, pa kuriem nebūtu saprātīgi braukt ātrāk par 40-50 km stundā — nelīdzenumu, daudzo plaisu un neprognozējamo bedru dēļ. Novecojušo segumu posmi daudzviet ir tik ļoti bojāti, ka vairs nav lietojami.

12 242 km ar grants segumu

12 242 km valsts autoceļu klāj grants segums. Grants ceļu stāvoklis uz asfaltēto ceļu fona pēdējā desmitgadē nav uzskatāms par tik kritisku, galvenokārt pateicoties ievērojami sarukušajam satiksmes apjomam. Tomēr, pēdējos gados valstī pieaugot mežizstrādes darbu apjomiem un atjaunojoties pasažieru pārvadājumiem ar autobusiem, atliktie grants segumu periodiskās uzturēšanas darbi rada arvien lielākas problēmas autobraucējiem.

Atliktie sakārtošanas darbi

Ja satiksmes slodze ir maza,

grants segumu nodilšana notiek lēnām, šos ceļus iespējams uzturēt tikai ar planēšanu un dziļo profilēšanu, vienu vai dažas reizes sezonā. Satiksmei pieaugot, minimālā planēšana un profilēšana kļūst nepietiekama, lai grants ceļus ilgstoši uzturētu līdzenu. Grants ceļu stāvokli ievērojami pasliktinājuši laikus neveiktā un atliktā ūdens novades sistēmu sakārtošana.

Tilti un mākslīgās būves

Tiltu regulāro inspekciju dati ļauj iegūt detalizētu pārskatu par 928 tiltu stāvokli valsts autoceļos. 720 tiltiem ir bojāta hidroizolācija un brauktuves elementi, 175 tiltiem bojātas nesošās konstrukcijas, un tām nekavējoties ir jāveic remonts, lai apturētu bojājumu progresēšanu un iespējamo tiltu nestspējas samazināšanos. Rekonstrukcijas gadījumā projekti tiek izstrādāti atbilstoši Eiropas Savienības (ES) pieņemtajam transporta slodzēm. Iepriekšējos gados pieejamā budžeta robežās

Satiksmes ministrija plānoja gadā tika izremontēti 20 līdz tīli. 2000. gada budžeta samazījums, kā arī nepieciešamība rekonstruēt lielos tiltus (Bauskā pār Mēmeli, Carnikavā pār Gauju) samazināja tiltu programmu līdz 7 tīliem gadā.

Autoceļu budžets

Satiksmes ministrijas sabiedrisko attiecību nodaļas vecākā referente Zane Līdaka BBI pastāstīja: «Finansējums ceļiem ir ap 70 miljoniem latu, tomēr tas ir nepietiekams — ik gadu būtu nepieciešami 110 miljoni latu. Kopš likvidēts Autoceļu fonds kā speciālais budžets, līdzekļi ceļiem praktiski nepieaug. Šobrīd Satiksmes ministrija cenšas fondu atjaunot.»

Līdz 1. jūnijam, ceļu remontiem ir iztērēti 6 268 382 lati. Kaut tiski Latvijas ceļu uzlabošanai tu nepieciešams 1 miljards 932 miljoni latu. 2004. gadā autoceļu uzturēšanai plānotie līdzekļi ir 39,0 miljoni latu.

BBI

Latgales pašvaldības sūta rezolūciju Satiksmes ministrijai

1. jūlijā notikušajā Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes ārkārtas sēdē Latgales rajonu pašvaldību vadītāji vienoties par rezolūciju, kuru aizsūtīja Satiksmes ministrijai.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs un Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētājs Arvids Soldāns, situācija, kāda reģionā esošajā pirmās un otrās šķiras ceļu tīklā izveidojusies pēdējo gadu laikā, ir satraucoša. Daudzi ceļu posmi ir sliktā vai pat katastrofālā stāvoklī, naudas to uzturēšanai pienācīgā kārtībā

trūkst.

Pašlaik valstī apstiprināta programma valsts 1. šķiras autoceļu atjaunošanai un attīstībai Latgales plānošanas reģionā 2005. un 2006. gadā pirmās šķiras valsts ceļiem. Rēzeknes, Krāslavas, Daugavpils, Balvu, Ludzas un Preiļu rajonā programmā ietverti ceļu atjaunošanai paredzēti vairāk nekā 33 miljoni latu. Rēzeknes rajonā autoceļu atjaunošanai paredzētās kopējās izmaksas ir 5,8 miljoni latu, Krāslavas rajonā — 5 miljoni latu, Daugavpils rajonā — 5,5 miljoni, bet Balvu un Ludzas rajonā — katrā pa 5 miljoni latu.

Preiļu rajonā šī programma paredz asfaltbetona seguma atjau-

nošanu divos ceļā Viļāni — Preiļi — Špoģi posmos 13,554 un 4,104 kilometru garumā, kā arī ceļa Krāslava — Preiļi — Madona divos posmos 4,75 un 1,6 kilometru garumā. Programmas kopējās izmaksas rajonā sasniegs vairāk nekā 6,7 miljonus latu, tajā skaitā 1,6 miljoni latu paredzēti darbiem 2005. gadā, bet 2,5 miljoni — 2006. gadā (atlikusi summa nedaudz vairāk kā 2,6 miljonu latu apmērā pāriet uz 2007. — 2009. gadu). Finansliāli visietilpīgākie darbi paredzēti uz ceļa Viļāni — Preiļi — Špoģi, kur tiks nomainīts un atjaunots daudzviet izdrupušais un bedrainais asfaltbetona segums.

Satiksmes ministrijai nosūtītajā

rezolūcijā Latgales rajonu pašvaldību vadītāji min, ka ministrija, deleģējot izstrādāt pašvaldībām to teritorijā esošo 1. šķiras autoceļu tīkla attīstības plānu, uzlietām veikt netipiskas funkcijas, kas ir pretrunā ar likumu «Par pašvaldībām».

Bez tam Latgales reģionam steidzīgi nepieciešama atsevišķa valsts programma otrās šķiras autoceļu tīkla sakārtošanai. Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums, tajā skaitā arī 1. šķiras autoceļu attīstības programma, ir paredzēts reģionu attīstības izliedzināšanai, taču, izmantojot esošos kritērijus, to noteikšanas metodiku, nav iespējama grants ceļu

rekonstrukcija, nokļājot tos ar asfaltu, kā arī Latgales projekta «Austrumu stīga» virzība. Līdz ar to tiek apstādināta Latgales pierobežas teritoriju infrastruktūras un ekonomiskā attīstība. Rezolūcijā ieteikts projektu «Austrumu stīga» izdalīt kā Eiropas un valsts nozīmes projektu un piešķirt finansējumu tā realizācijai atsevišķi no valsts autoceļu programmām. Visbeidzot, pašvaldību vadītāji uzstāj, lai valsts programmā tiktu ietvertas pilsētas ar tranzitceļiem un ielām (piemēram, Līvāni, Krāslava) un to remontam tiktu paredzēts finansējums.

L.Kirillova

Vērtē Galēnu un Riebiņu pagastu

Ceturtdien, 8. jūlijā, konkursa «Sakoptyākais Preiļu rajona pagasts, novads 2004» vērtēšanas komisija apciemoja Galēnu un Riebiņu pagastu, izbrauca pašvaldību vadītāju piedāvātos maršrūtus un novērtēja sakoptyību.

Šis bija pēdējais vērtēšanas komisijas pagastu apciemojums, tagad tai vien atlika apkopot vērtējumus, un jau šo piektdien, 16. jūlijā, konkursa noslēguma pasākumā Riebiņu kultūras namā tiks sumināts sakoptyākais Preiļu rajona novads un pagasts.

Galēnu pagastu vērtēja sekojoša žūrija: Preiļu rajona padomes kultūras darba organizatore Elvira Brovacka, vērtēšanas komisijas priekšsēdētāja Irēna Šaitere, Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja vadītāja Tekla Bekeša, Hipotēku bankas Preiļu nodaļas kredītspeciāliste Aija Bitinas un Valsts kultūras pieminekļu inspektore Preiļu rajonā Valentīna Brice. Ekspedīcijā pa Riebiņu pagastu vērtēšanas komisijai pievienojās Jersikas pagasta padomes priekšsēdētāja Maija Spūle.

Galēnos saimnieko ekozemnieki

GALĒNU vārds pirmo reizi vēstures liecībās minēts saistībā ar Galēnu krogu. Šobrīd kroga māja ir apbūvēta ar piebūvēm, bet ar īpašnieku panākta vienošanās, ka piebūves nojauks, lai saglabātu vēsturisko arhitektūru. Vēsturisko arhitektūru paredzēts saglabāt arī Galēnu muižā, kurai tagad ir atradies pircējs, kas muižas kompleksā plāno izveidot lauku tūrisma bāzi.

Tomēr īpaši Galēnu pagasta padomes priekšsēdētāja Leontīna Saleniece lepojas ar ekozemniekiem. Vienā no šādām saimniecībām — z/s «Līpas» — viesojās arī pagastu vērtēšanas komisija.

Valdis un Regīna Čaunāni galvenokārt nodarbojas ar piena lopkopību. Lauksaimnieciskajā darbībā viņi neizmanto nekādas ķīmikālijas, līdz ar to iegūstot bioloģiski un ekoloģiski tīru produkciju. Jautāti par to, kā, piemēram, viņi tiek galā ar kolorado vabolēm

uz kartupeļiem, jo vaboles indēt nedrīkst, bet lielās kartupeļu platības fiziski nav iespējams apstāigāt un salasīt visas vaboles. Čaunāni atzīst, ka kolorado vaboles viņus neuztrauc. Lai jau tās paēd šos kartupeļus, un tad lido uz citiem laukiem.

Biteniece, kas tirgojas ar ziediem un audzē

● Janīna Broka komisijas pārstāvjus cienāja ar zemenēm un putukrējumu, kuru nobaudīšanas laikā vērtēšanas komisijas vadītāji Irēnai Šaiterei iedzēla bite — kā smeijies, lai būtu arī vēlāk iespējams novērtēt, kādi mājdzīvnieki dzīvo namamātes paspārnē.

ārstniecības augus

Gandrīz pašā Galēnu pagasta centrā — netālu no Galēnu pamatskolas «Rūķīšu mājās» mīt Janīna Broka. Pagastā viņu pazīst visi, jo viņas sēta pagasta iedzīvotājiem ir gandrīz kā puķu veikals. Galēnu pagasta padomes priekšsēdētāja Leontīne Saleniece pastāstīja, ka Janīna Broka veido burvīgus pušķus, kā arī izpalīdz ziedu trūkuma gadījumā, ja jāsteidz uz kādām viesībām, bet citādā veidā pie ziediem nav iespējams tikt. Arī ziedu cenas pie Brokas kundzes ir daudz zemākas, nekā ziedu veikalā.

Janīnas meita dzīvo Rēzeknē, bet ļoti bieži apciemo māti. Neaizstājams palīgs mātēi viņa ir brīžos, kad no stropiem jāizņem medus. Kopumā piemājas saimniecībā «Rūķīšu mājās» ir 17 bišu stropi

— lai apkoptu tik daudz bišu, nepieciešama izturība. Protams, arī medus ir prece, kas praktiski vienmēr atrodama pie Janīnas Brokas. Turklāt, ja medus tiek pievienots viņas audzētajām tējām, cilvēks veselību atgūst nekavējoties.

Lielākā agrofirma Preiļu rajonā

RIEBIŅU apmeklējums sākās ar pagastmājas un dzīvojamā sektora aplūkošanu. Tālāk ceļš veda uz paju sabiedrības agrofirma «Turība» telpām, kur pagastu vērtēšanas komisijas pārstāvjus «Turības» valdes priekšsēdētājs Ilmārs Meluškāns iepazīstināja ar uzņēmumā paveikto un tā nākotnes plāniem.

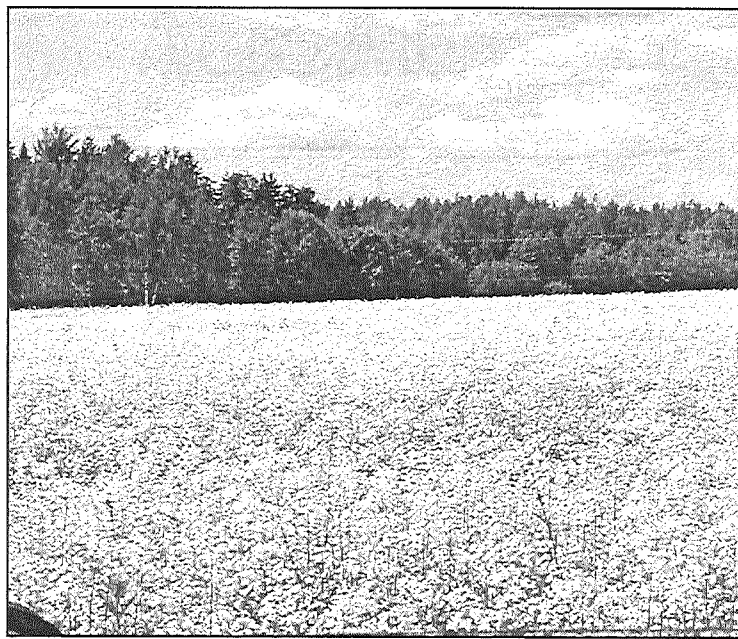
Agrofirma «Turība» strādā 106 darbinieki, uzņēmuma īpašumā ir ap 1800 hektāriem zemes platību, kur galvenokārt tiek audzēti zālāji, lini un pākšaugi kopā ar auzām. Audzē arī rudzus, kviešus, miežus un citu labību. Tomēr agrofirma pamatnozare ir piena lopkopība — «Turībā» ir ap 400 liellopiem, no kuriem ir nedaudz mazāk par 200 slaucamu govju. Ik dienas ap 3300 kilogramiem piena agrofirma «Turība» pārdod Rīgas piena kombinātam.

Vēl agrofirma «Turība» nodarbojas ar graudu pirmapstrādi un nedaudz — arī ar tirdzniecību. Tai pieder divi veikali, ēdnīca un banketu zāle, kā arī šajā gadā sāka darboties agrofirmai «Turība» piederošā diskokafejnīca. Nākotnē tiek plānots paplašināt «Turības» apsaimniekojamās platības, sākt jaunus saimniekošanas veidus, piemēram, ārstniecības augu audzēšanu, māju un ceļu būvi.

Nesen «Turība» ir iegādājusies jaunu jaudīgu traktoru, kā arī arklus, sējmašīnu un zemes ierdinātāju. Kā atzina Ilmārs Meluškāns, šīs iekārtas zemes apstrādāšanas laiku samazina praktiski uz pusi, tās ir aptuveni divas reizes ražīgākas, nekā vecā padomju laika tehnika, ar kādu līdz šim apstrādāja agrofirma laukus.

Mēbeļu ražotne un izgaismotākā māja

Riebiņu pagasta padomes priekšsēdētājs Voldemārs Ada-

● Rapsis agrofirma «Turība» iesēts 31 hektāra lielā platībā. Visi rapša lauki pašlaik ir pilnos ziedos — to dzeltenā blāzma ir manāma lielā attālumā.

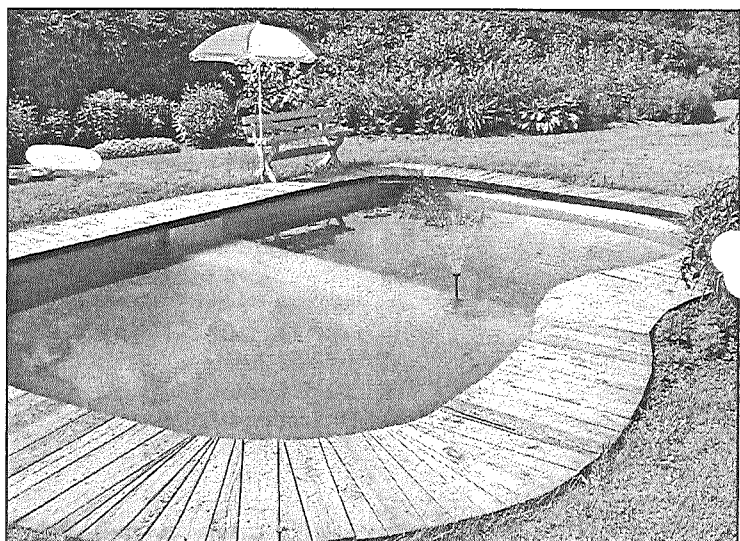
moviņš pagastu sakoptyības vērtēšanas komisiju aizveda arī uz mēbeļu ražotni SIA «Everss V», kas atrodas Riebiņu pagasta Pieniņos. Šo uzņēmumu izveidojuši brāļi Ēvalds un Henriks Vibornie. Šobrīd uzņēmumā strādā 20 darbinieki. Henriks izrādīja kokapstrādes darbnīcas, ļāva noskatīties, kā tiek ražotas dažādas mēbeļu detaļas.

Ēvalda un Lailas Viborno dzīvesvieta «Baibu mājas», kas atrodas turpat blakus mēbeļu ražotnei, ir vienas no sakoptyākajām Riebiņu pagastā.

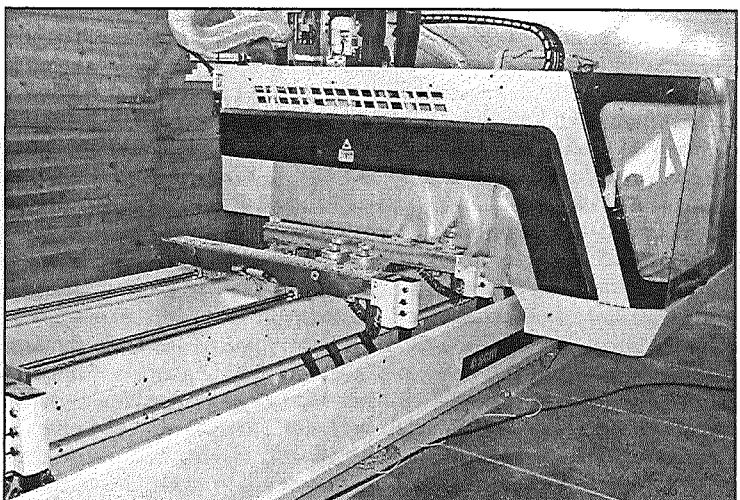
Laila un Ēvalds Vibornie ir izveidojuši baseinu, kas pirms dažiem gadiem uzvarēja konkursā

par oriģinālāko baseinu. Baseins ir veidots no uz pusēm pārgrieztas lielas mucas, kura pēc tam sastiprināta kopā, veidojot baseinu. Bērniem, kas pa vasarām uzturas Viborno mājās, baseins ir lieliskā vieta, kur izklaidēties un atgūt spēkus. Lailas un Ēvalda mājās 2002. gadā uzvarēja konkursā par labāk izgaismotot dzīvojamo māju Latgalē. Visas šīs uzvaras liecina, ka mājas saimnieki tiešām domā par to, kā viņu mitekļi izskatīsies, cik tas būs sakopty. Un šī mājas labiekārtošana nenotiek tikai pirms sakoptyības skatēm, bet gan visa gada garumā.

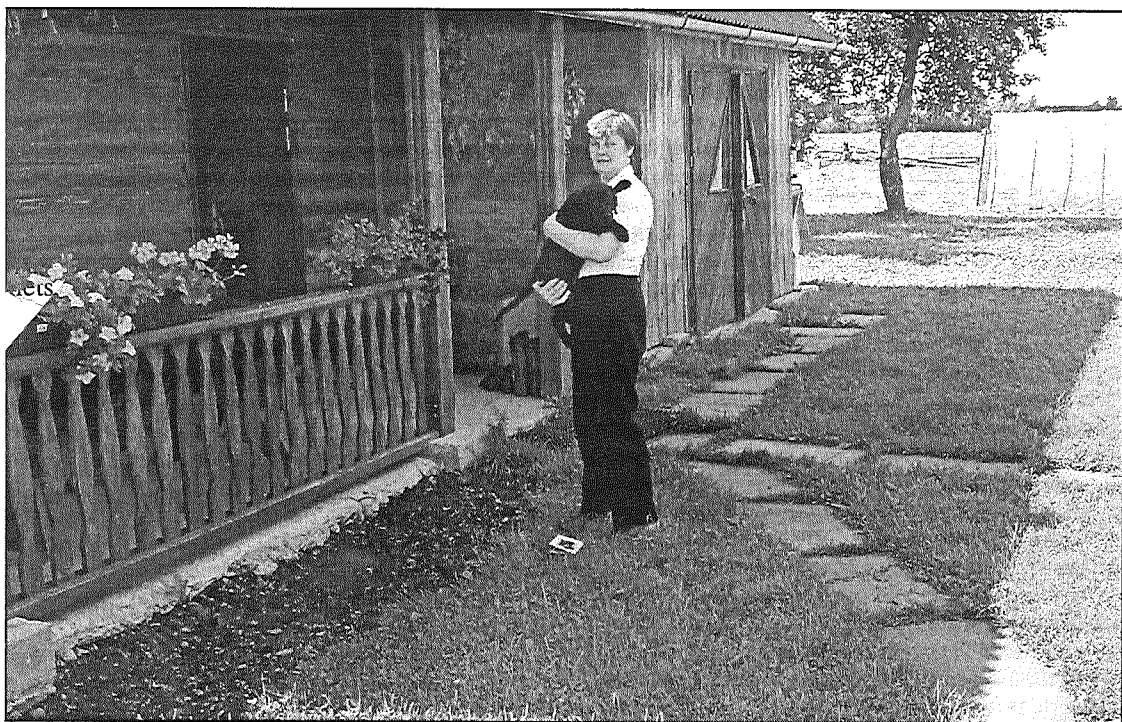
J.Micāns

● Baseins, kurš tapis no uz pusēm pārgrieztas mucas. Nedaudz jāpagaida, līdz tajā augošā ūdensroze priecēs visus ar saviem krāšņajiem ziediem. Turklāt baseinā labprāt veldzi meklē ne tikai cilvēki, bet arī dažs labs vardulēns.

● Iekārta mēbeļu ražošanai, ko izmanto SIA «Everss V». Ar šīs iekārtas palīdzību koku var ļoti ātri apstrādāt, uz tā iespējams izdarīt dažādus gravējumus, kā arī veidot uzrakstus kokā, piemēram, izkārtnēm, un veikt vēl citas darbības. Foto: J.Micāns

● Nesen «Līpās» ieradies jaunais mājas sargs — labradors Brunis. Suņuks rūpīgi sekoja līdzī vērtēšanas komisijas gaitām viņa teritorijā, taču nejutās neapmierināts ar ciemiņu klātbūtni — tas rotālās ar komisijas pārstāvjiem un izskatījās ļoti priecīgs. Suņuku klēpi tur viņa un arī z/s «Līpas» saimniece Regīna Čaunāne.

INFORMĀCIJA

Pirmais latgalešu rotaļu, mūzikas un danču festivāls ieskandina Preiļu estrādi

10. jūlijā notika pirmais latgalešu rotaļu, mūzikas un danču festivāls, kurš pulcināja deju kolektīvus un folkloras kopas, kuru repertuārā ietilpst latgalešu danči, dziesmas un rotaļas, kā arī amatniekus un, protams, visus latgalešu rotaļu, mūzikas un danču apbrīnotājus un cienītājus.

Kā pastāstīja latgalešu rotaļu, mūzikas un danču festivāla idejas autore un Preiļu rajona deju kolektīvu virsvadītāja **Silvija Kurņa**, Preiļu rajona deju kolektīvu repertuāros vienmēr ir bijušas latgalešu dejas, taču līdzās tām arī dejas, kas nākušas no Vidzemes vai Kurzemes. Tomēr kaut ko īpašu un aizkustinošu var panākt tad, ja tiek izmantota tikai viena novada folkloras. Tāpēc arī radusies ideja par latgalešu rotaļu, mūzikas un danču festivālu.

10. jūlijā jau no pulksten 14.00 Preiļu parka estrādē interesentiem bija iespēja mācīties latgalešu rotaļas, ap 15.00 pēcpusdienā sāka darboties seno amatnieku tirdziņš, kurā klātesošie varēja vērot, kā tiek pīti groziņi vai malti milti, apstrādātas ādas un lietas rotas lietas, kā arī iegādāties gan pinēju, gan arī audēju un rotkaļu izstrādājumus. No 16.00 līdz 17.00 uzstājās latgalešu folkloras kopas, iras izpildīja latgaļu mūziku, bet 17.00 sākās festivāla noslēguma daļa — deju koncerts un folkloras kapelu uzstāšanās.

Preiļu Valsts ģimnāzijas kapela piedalījās latgalešu rotaļu mācī-

šanā skatītājiem. Tās vadītāja Ilze Rožinska pastāstīja, ka rotaļas, ko viņi mācīja klātesošajiem, ir vistīrākie danči, taču mūsdienās tautas labprātāk dēvē par rotaļām. Viņa uzskata, ka būtu jāturpina cilvēkiem mācīt latgalešu folkloras. Tautas dejā un dziesmā ir īpašs azarts, tās sniedz daudz pozitīvās enerģijas, tāpēc nevienam nenāktu par ļaunu arī savā dzīvē ielaist kaut nedaudz no latgalešu tradicionālajām dejām un dziesmām.

Šis bija pirmais latgalešu rotaļu, mūzikas un danču festivāls, taču Silvija Kurņa domā, ka gadījumā, ja šis pasākums būs patīcis gan skatītājiem, gan arī pašiem dalībniekiem, varēsīm sagaidīt šādus festivālus arī nākošajos gados. Šajā festivālā uzstājās kolektīvi no Preiļu, Rēzeknes un Cēsu rajoniem. Tika aicināti arī dalībnieki no citiem rajoniem, taču sakarā ar to, ka Rīgā šajās dienās notika festivāls «Pulkā eimu, pulkā teku» un arī Daugavpili risinājās līdzīgs pasākums, kā Preiļos, daudzi latgalešu folkloras kopēji bija devušies uz turieni. Nākošajos gados festivāls tiks organizēts laikā, kad varētu ierasties vairāk deju kolektīvu un folkloras kopu.

Viņa arī stāstīja, ka ir ļoti daudz latgalešu deju, kā arī labu horeogrāfu, kas izdomā šīs dejas. Un parasti visos koncertos tās ir patīkamas skatītājiem. Latgalešu valoda ir ļoti skanīga un sulīga. Tas viss piesaista skatītājus, tāpēc šādu festivālu tradīcija jāturpina.

Latgalešu rotaļu, mūzikas un danču festivālu vadīja Preiļu rajona padomes kultūras darba orga-

Festivāla sākumā klātesošajiem rotaļas mācīja Preiļu Valsts ģimnāzijas kapela. Diemžēl skatītāji neizrādīja lielu atsaucību un negāja rotaļas mācīties praktiski. Mēs mācāmies arī skatoties.

Senās vides darbnīcas pārstāvji demonstrē ādu apstrādāšanu. Festivāla apmeklētāji Senās vides darbnīcā varēja izmēģināt miltu malšanu vai noskatīties, kā tiek lietas senās rotaslietas.

Foto: J.Micāns

nizatore **Elvira Brovacka** un horeogrāfs, Rēzekne kapelas «Dziņa» vadītājs **Ilmārs Dreļš**.

Pasākuma beigās Preiļu novada

kultūras centra vadītājs **Guntis Skrimblis** festivāla dalībniekiem — deju kolektīviem, folkloras ansambļiem un kopām, Senās

vides darbnīcai un pasākuma organizatoriem pasniedza pateicības rakstus.

J.Micāns

Pērtiķa gadā, pirms divpadsmit gadiem

Jūlijs, 1992

2. jūlijā «Novadniekā» pirmo reizi parādās informācija, ka Latvijas valdība apspriedusi Zinātņu akadēmijas speciālistu izstrādāto likumprojektu «Par sertifikātiem». Paredzēti četrus veidus sertifikāti — darba sertifikāti, kompensācijas, sertifikāti, sertifikāti, ko izsniegs politiski represētajiem un, iespējams, arī sertifikāti valsts iekšējā parāda dzēšanai. Viens nostrādātais gads tiks pielīdzināts viena dzīvojamās platības kvadrātmetra vērtībai 1986. – 1989. gada celtais daudzdzīvokļu namos.

Rēzeknē nolemts atvērt augstskolu.

Izrādās, ka tieši 1992. gada jūlijā esam sākuši uz vēstuli aploksnēm rakstīt adreses pa jaunam, jo Latvija atjaunojusi savu piederību Vispasaules pasta savienībai.

Divpadsmit gadus atpakaļ rajonu apmeklēja lauksaimniecības ministrs **Dainis Gēģers** un runā par kredi-

tēšanas problēmām, energoresursu dārdzību, produkcijas cenu neatbilstību tās pašmaksām, Eiropas standartiem, naudas trūkumu. Kas mainījies šodien? Ministri nāk un iet, problēmas kļūst akūtākas. Vēl ministrs uzsver, ka paju sabiedrības turpina saimniekot pēc kolhozu principu un ministrijā ir saņemts daudz sūdzību no Preiļu rajona zemniekiem par neprecīzo paju aprēķināšanu, neierēķinot tajās tehnikas un lopu vērtību. Ministri, tikai aiz neinformētības un nezināšanas Preiļu rajona zemnieki ir pirmie valstī, kuri cenšas tik ātri atbrīvoties no pajām, pārdodot tās par nieka naudu. Un vēl kāda interesanta doma, ko izteica **D.Gēģers**. Lai rastu līdzekļus graudu iepirkšanai, ministrs ir gatavs pārdot par valūtu lauksaimniecības ministrijas ēku. Oho!

Situāciju ar kurināmo Līvānu biokīmiskās rūpnīcas direktors **Atis Sedvalds** nosauc par kritisku. Valsts atsakās uzņēmumu apgādāt

ar mazutu. Premjers **Godmanis** uzskatīja, ka katram jāķepurojas pašam. Iznākums — no darba rūpnīcā atlaisti 100 strādājošie, siltumtikli uzņēmumam jau parādā 2 miljoni rubļu. Situācija nav labāka ne kūdras, ne stikla fabrikā. Kūdras ieguve samazinājusies piecas reizes, bet tās cena par tonnu no 8 rubļiem palielinājusies līdz 128 rubļiem. Samazinājies darbinieku skaits uz pusi. Līvānu stikla fabrikas direktors **Jevgeņijs Skreivers** teic, ka fabrikas nauda kļūst pa pasauli un fabrika par saražoto produkciju Latvijā nav saņēmusi 25 miljonus rubļu, no Krievijas nav sagaidīti 26 miljoni rubļu. Parādā miljonus ir baltkrievi, turkmēņi, ukraiņi, kazahi, igauņi, u.c.

Trīs reizes dārgākas kļuvas saliekamās mājas, ko ražo Līvānu māju būves kombināts, darbs kombinātā tiek organizēts tikai vienā maiņā, jo nav pasūtījumu, un strādnieki nesaņem četras reizes jau bijuši piespiedu atvaļinājumā.

«Preiļu siers» ir iepircis 79% piena no tā daudzumu, kas bija gadu iepriekš.

Rajona galvenajā bibliotēkā, lai izsekotu **Andželikas** dēkām, jāsamaksā 18 rubļu. Naudu izmanto citu grāmatu iegādei.

Līvānos slēdz divus bērnu dārzus.

«Novadniekā» tiek nopublicētas pamatnostādnes par teritoriālo reformu, kur tiek paredzēts likvidēt Preiļu rajonu. To asi kritizē rajona tautas deputātu padomes priekšsēdētājs **Ilgvars Muzikants**, pārmetot par pretrunām valsts lēmumus un likumus. Gluži kā šogad. Ierēdņi un deputāti gudrāki nekļūst.

Jūlijā lielā sausuma dēļ mežos plosās ugunsgrēki, un rajonā tiek izsludināts ārkārtējs stāvoklis.

6. jūlijā valstī tiek pieņemts lēmums par to, ka Latvijas rublis ir vienīgais maksāšanas līdzeklis un no 20. jūnija Krievijas rublis uzskatāms par ārzemju valūtu.

Populārās kapelas «Jūlijs» pie gadu jubilejas koncerts Sutru Kapelas vadītājam **Jūlijam Stikam** pašam — piecdesmit gadu un solistam **Imantam Krasinskiim** — astoņpadsmit.

Rajonā jūtami pieaug bezdarbības tirdzniecības organizācijas veikli pieliek piecenojumus precēm, kā rezultātā izrādās, ka Preiļos ir visdārgākais cukurs Latvijā.

Jūlijā skolas centīgi uzrauga Izglītības ministrijas pārstāvji. Apskatot **Aizkalnes** devingadīgo skolu, uzsver, ka atbilstoši Latgales attīstības programmai šeit ir paredzēts būvēt jaunu skolu. KUR TĀ IR?

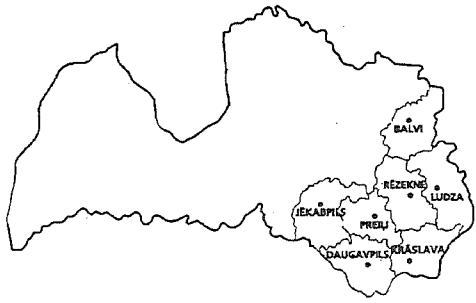
Arī divpadsmit gadus atpakaļ vācām sienu, labību.

Uzskaita iedzīvotājus un reģistrē valsts reģistrā.

Valsts televīzija sāk skatītājus «barot» ar seriāliem. Raudam līdzī seriāla «Bagātie arī raud» varoņiem.

T.Elste

KAIMIŅU RAJONOS

Vasaras vecāku lomā – skolu audzēkņi

Krāslavas jauniešu klubs «Krasts» jau ceturto reizi aicināja uz jūnija vasaras laukumu 33 bērnus, kuru vecāki ir aizņemti darbā. Labums ir abpusējs: bērni pieskatīti, bet jaunieši – nākamās mātes un tēvi – apzinās visu atbildību par mazuliem. Šoreiz klubs strādāja bez projekta un sponsoru palīdzības – tikai par vecāku bērnu simboliskajiem ziedojumiem. Bērni atradās 14 vecāko klašu skolēnu aizbildībā.

«Ezerzeme»

BALVU RAJONĀ

«Ķiršu» mājās audzē kivi

Lodumu ciemā ir «Ķiršu» mājas, kurās dzīvo četras paaudzes. «Vēl tagad atceros, kā Jura dienā abi ar vīru braucām uz Viļaku, lai pavasara gadatirgū nopirktu *leišu* zemos ķiršus. Kādus trīsdesmit kociņus pārvedām mājās ir iestādījām aleju – gar abām ceļa malām,» atceras Valentīna Babāne.

Viņa smeja, ka ogu ražu paspējuši sagaidīt un nobaudījuši gan kompotus, gan ievārijumus. Diemžēl kociņi kādā ziemā nepārdzīvoja kailsalu. Taču arī tagad šajās mājās aug ķiršu koki, tie tiek stādīti vēl, potēti un aprūpēti. Un māju nosaukums tik tiešām nācis no ķiršiem, ko tur slēpt. «Skaisti, es ar prieku saņemu vēstules, uz kurām rakstīts – Lodumu ciems, Ķiršu mājas,» saka Valentīna.

Saimnieku mazmeita Marina ved izrādīt dārzu. Viens dekoratīvs krūms – slotzaris, kurš ilgi neziedējis, bet šovasar izrāda ziedu skaistumu. Dārzā ieaudzis etiķkoks, parūkkoks, bet ar vislielāko interesi var aplūkot kivi koku. «Nezinām, tas ir vīrišķais

● **Idejas dārzam Marina noskata žurnālos «Dārza Pasaulē», «Praktiskais Latvietis», reizēm arī kādā ekskluzīvākā izdevumā. Idejas paliek, bet žurnāli nereti aizceļo pie kaimiņiem. Un vai nav lieliski vērot, kā augi iedzīvojas vecās botās vai korpēs?**

vai sievišķais augs. Pirms aptuveni desmit gadiem to atvedām no Botāniskā dārza. Tas maina lapu krāsu – pavasarī sakuplo zaļi, vasaras vidū lapu galiņi kļūst gaišāki, augstā tas sārtojas, vēlā rudenī – atkal zaļo,» skaidro Marina. Interesanta dārzā ir kompozīcija ar dažādām dzīvnieku figūrām – te stārķis piestājis, zaķis noraugās čaklajos rūķīšos, pūce iesēdusi kokā, ezītis ciemos atnācis.

Narkomānijas samazināšanas plāns Balvu rajonā

Ziemeļu Ministru padome ir atbalstījusi Balvu Interesu izglītības metodiskā centra projektu «Narkomānijas samazināšanas plāns Balvu rajonā». Projekta mērķi – veidot no narkotiskajām vielām brīvu vidi, samazināt narkomāniju Balvu rajona jauniešu vidū. Projekts ietver sevī primāro profi-

laksi skolu jauniešu vidū, psihoterapeitisko palīdzību jauniešiem narkomānijas un viņu ģimenēm un sabiedrības informēšanas darbu vietējā laikrakstā, kā arī mācību materiāla – bukletu izdošanu.

Projekts atbilst 2002. gadā valstī izstrādātajai Veselības stratēģijai, kurā īpaša vieta norādīta narkomānijas profilaksei un darbam ar jauniešiem pašvaldībās. Balvu rajona attīstības plānā līdz 2010. gadam tika izstrādāta jauna – Veselības sadaļa, kurā paredzēti pasākumi narkomānijas, smēķēšanas un alkoholisma profilaksei. Jaunieši, kuri sākuši lietot narkotiskās vielas, viņu ģimenes locekļi, riska grupas jaunieši varēs saņemt psihoterapeitisko palīdzību.

Saņemts Mazulim draudzīgas slimnīcas statuss

Balvu slimnīcas dzemdību nodaļā veselības ministrs Rinalds Muciņš, Veselības ministrijas ģimenes veselības nodaļas vadītāja

Skaidrīte Vasaraudze un veselības ministrijas zīdīšanas veicināšanas komisijas vadītāja Irēna Kondrāte svinīgā ceremonijā atklāja plāksni «Mazulim draudzīga slimnīca», kas piešķirta Balvu slimnīcas dzemdību nodaļai.

Mazulim draudzīgas slimnīcas statusu piešķir īpaši apmācītu vērtētāju komanda, kad slimnīca atbilst «10 soļiem» – statusa saņemšanai izvirzītiem starptautiskiem kritērijiem.

Šobrīd Latvijā ir astoņas mazulim draudzīgas slimnīcas – Valmieras, Smiltenes, Aizkraukles, Saldus, Jēkabpils, Tukuma un Bauskas slimnīca. Balvu slimnīcas dzemdību nodaļa ir vienīgā Latgalē, kas ieguvusi šādu statusu.

Mazulim draudzīgas slimnīcas raksturīgākās priekšrocības ir, ka mamma visu laiku ir kopā ar saviem mazuliem, zīdīšana ir uzsākta uzreiz pēc dzemdībām un mazulis tiek ēdināts tikai un vienīgi ar mātes pienu.

«Vaduguns»

RĒZEKNES RAJONĀ

Valsts kontrole revidēja Rēzeknes domi

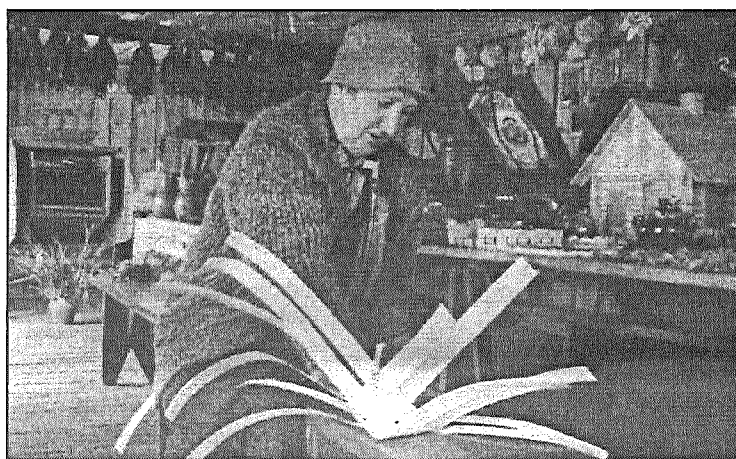
Valsts kontrole veikusi likumības revīziju Rēzeknes domē par 2002. gadu un 2003. gada deviņiem mēnešiem.

Valsts kontrole konstatēja, ka Rēzeknes pilsētas pašvaldības iestāžu vadītāji grāmatvedības uzskaitē un organizācijā nav nodrošinājuši likuma «Par grāmatvedību» un Finanšu ministrijas instrukcijas prasību ievērošanu. Pašvaldībā nav izstrādāts vienots kontu plāns, nedarbojas iekšējā kontroles sistēma, nav ievērots uzkrāšanas princips, kā arī nav veikta debitoru parādu uzskaitē un to salīdzināšana. Domes 2002. gada pārskatā uzrādītie budžeta ieņēmumi un izdevumi neatbilst grāmatvedības uzskaitē uzrādītajiem un ir par 63 113 latiem mazāki. Konstatētas arī citas nesakrītības.

Angļu gots Pušas «Mežmalā»

Ir Pušas pagasta Dietlavos «Mežmalu» mājas, kur saimnieko divi jauki cilvēki – Helēna un Boļeslavs Mundas. Helēna nākusi no slavenā Pušas podnieka Ādama Kāpostīņa ģimenes. Ādama darināti trauki glabājas arī Helēnas un Boļeslava mājās, kur ir izveidots bagāts un interesants muzejs – savākti pagājušā un aizpagājušā gadsimta darbarīki, pietas, ķipji un citi trauki, ko sen vairs nelieto. No pirtīņas uz lielo klēti Boļeslavs pārnēsī tēvutēvu darinātās akmens dzirnavas.

Tie, kuri «Mežmalā» iegriežas, ir sajūsmā: kur citur vēl ieraudzīsi aizvēsturisku šujmašīnu, vecu patofonu, detektorradioaparātu. Un tad vēl vadoņu kolekcija – no Ulmaņa līdz Staļinam, Hruščovam, Brežņevam, Gorbačovam, līdz Krištopanam, Emsim.

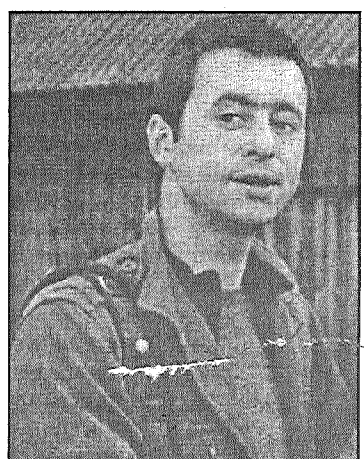

● **Tā vecajā klētī sākas katrs Helēnas pītais grozs.**

Britu žurnālists Kristofers, kas cemojies Dietlavos, fotografējis vienā laidā. Interesējies par visiem sīkumiem: ko nabadzīgākā Eiropas Savienības reģiona ļaudis ēd, kā naudu pelna, ar ko nodarbojas. Sarunājušies ar vārdnīcas palīdzību, esot sapratušies bez problēmām. Viesis esot teicis, ka tik gar-

šīgu zupu kā tā, ko Helēna no skābenēm izvārījusi, viņš nav ēdis ne Spānijā, ne savā Anglijā. No piena gan Kristofers esot atteicies, varbūt tāpēc, ka tas bijis kazas piens. Anglim neparasti. Bet probraucot esot lūdzis atļauju vēl kādreiz paciemoies.

Droši vien Kristofers par Lat-

● **Angļu žurnālistam Kristoferam Dietlavos viss šķiet interesanti.**

gali un «Mežmalas» muzeju jau ir uzrakstījis kādā Anglijas avīzē. Lai zina. Taču pie mums daudzi nemaz nezina par Dietlavu brīnumiem, jo oficiāli saimnieki nav tūrisma katalogos pieteikušies.

«Rēzeknes Vēstis»

JĒKABPILS RAJONĀ

Inteligentā smilškrāsas mīlule ar dzeltenām acīm

Tuvākā un tālākā apkārtnē Besa – divus gadus vecā bordo doga kucīte – ir vienīgais šādas retas šķirnes suns. Kad tā tika pirka, Latvijā to bija pavisam 23. Saimniece Linda Ņekrasova stāsta, ka tieši šīs šķirnes suni viņai ieteikusi mamma. Jaunā ģimene nopirka

māju, bija vajadzīgs arī suns No kucēna Besa izaugusi par krietnu suni un sver vairāk nekā 60 kilogramus.

Linda stāsta, ka bordo dogi ir ļoti sena suņu šķirne, kas agrākos laikos bija medību suņi, gāja pat uz jaguāru medībām. Tiem raksturīga iekšēja inteliģence. Saimniece saka, ka Besa nebija īpaši jāmāca, viņai zināšanas jau iedzimtas. Tagad sunīte ir Latvijas čempione atklātajā klasē, jau piedalījies 11 izstādēs.

Besa reti rej, tikai tad, ja ir no-

pietns iemesls. Viņa ir mierīga, nav agresīva, bet, palikusi mājās viena, paņem saimniecei kurpi sev līdzās, taču nekad neko neesot sagrauzusi. Bordo doga šķirnes suņi skaitoties prestiži, Krievijā tiem saimnieki parasti uzliekot zelta ķēdes.

«Brīvā Daugava»

● **Mazo Artūru Besa respektē un gaida, kad puika paaugsies, jo šīs šķirnes suņiem ļoti patīk bērni.**

